

RAPORT ANUAL
privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat
(2020-2023)

***Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic
național în contextul integrării europene***

nr. 20.80009.1606.01

Prioritatea strategică

IV. Provocări societale

Conducătorul proiectului

dr. hab. Eugenia MINCU

Directorul Institutul de Filologie „B. P. -Hasdeu”

dr. hab. Nina CORCINSCHI

2020

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextual integrării europene

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

Obiect de cercetare: limba română – lexicologie, lexicografie, gramatică, istorie a limbii, dialectologie, onomastică, terminologie etc.

- * **Subtema 1. Cercetarea și valorificarea lexicului în context general românesc (responsabil grup – dr. Ana VULPE)** (în continuare – subtema 1)
- * Etapa de documentare prealabilă și de stabilire a cadrului teoretic și aplicativ al cercetării. Elaborarea conceptului lucrărilor. Identificarea proceselor și tehnicilor informatice ce țin de digitalizarea dicționarilor. Pregătirea lucrărilor lexicografice pentru digitalizare.
- * **Lucrări preconizate:** *Dicționar explicativ tematic (Natura, Omul)* (lucrare colectivă) – 2020; *Dicționar de uz general* (lucrare colectivă), variantă electronică – 2021; *Tipuri de varietăți de limbă și aplicabilitatea acestora la limba română* (dr. L. Botnaru), studiu monografic (2022); *Dicționar etimologic* (coordonator: dr. hab. V. Bahnaru) – 2022; *Dicționar de anglicisme recente* (dr. L. Caraman-Căruntu) – 2023.
- * **Subtema 2. Cercetarea și valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național (responsabil grup – dr. Ion BĂRBUȚĂ)** (în continuare – subtema 2)
- * Crearea instrumentelor și constituirea bazei documentare preliminare necesare investigațiilor.
- * **Lucrări preconizate:** *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive* (lucrare colectivă), studiu monografic – 2021; *Dicționarul structurilor fundamentale ale limbii române* (lucrare colectivă) – 2022.

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextual integrării europene

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

Subtema 3. Valorificarea textelor manuscrise vechi. Salvagardarea tezaurului onomastic. Motivologia – o nouă direcție în lingvistica europeană (responsabil grup – dr. hab. Angela SAVIN) (în continuare – subtema 3)

- * **Componenta *Istoria limbii și sociolingvistică*:** a) inventarierea unităților polilexicale stabile; activitatea privind etimologizarea, motivarea și explicarea unităților polilexicale stabile; b) analiza grafiei și valoarea fonetică a slovelor din manuscrisul *Sandipa*; c) scoaterea din anonimat și introducerea în circuitul științific, publicistic și pedagogic actual a manualelor școlare, editate în RASSM; d) stabilirea faptelor de limbă la nivel sintactic conform criteriului onomasiologic.
- * **Componenta *Dialectologie*:** documentarea prealabilă și elaborarea variantei preliminare a textelor dialectale în format electronic.
- * **Componenta *Onomastică*:** a) elaborarea criteriilor de prezentare lexicografică a unităților onimice în cadrul ghidului; întocmirea repertoriului de ghid; b) elaborarea unei strategii de abordare a temei.
- * **Lucrări preconizate:** *Arealul toponimic Câmpia Bălților. Ghid informativ-documentar* (dr. hab. A. Eremia) – 2021; *Unități sintactice din perspectiva categoriei gramaticale a predicăției* (dr. P. Butuc) – 2021; *Tipologia numelui de familie: semantică și structură* (dr. V. Răileanu) – 2022; *Sandipa. Un vechi manuscris românesc* (dr. G. Verebceanu), studiu monografic – 2023, *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (dr. hab. A. Savin) – 2023.

Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

- * **Subtema 4. Valorificarea patrimoniului terminologic național. Cercetarea limbajelor specializate (responsabil grup – dr. hab. Inga DRUȚĂ)** (în continuare – subtema 4)

Documentarea în domeniul limbajelor specializate. Identificarea surselor relevante pentru *Dicționarul poliglot de marketing*, *Dicționarul poliglot de branding*. Stabilirea inventarului de termeni în limba română.

- * **Lucrări preconizate:** *Dicționarul poliglot de marketing* (lucrare colectivă) – 2022; *Dicționarul poliglot de branding* (lucrare colectivă) – 2023.

- * **Subtema 5. Valorificarea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, standardizării și unificării terminologiilor (în baza limbilor savante, greacă și latină)** (responsabil grup – dr. hab. Eugenia MINCU) (în continuare – subtema 5)

- * Stabilirea reperelor teoretice, elaborarea concepțiilor, identificarea surselor relevante în întocmirea dicționarilor, a studiilor de terminologie preconizate.

- * Selectarea corpusului aforistic, a elementelor terminologice, a incoerențelor în utilizarea terminologiei ELA în limba română etc. Definitivarea și editarea lucrării: *Arhitectura terminologiei medicale în limba română. Mic dicționar de elemente și dublete terminologice greco-latine*. Editarea studiului *Terminologia ecologică în limba română. Analiza lexical-funcțională*. Crearea paginii web *Cultivarea limbii române*.

- * **Lucrări preconizate:** *Arhitectura terminologiei medicale în limba română. Mic dicționar de elemente și dublete terminologice greco-latine* (dr. hab. E. Mincu) – 2020; *Terminologia ecologică în limba română. Analiza lexical-funcțională* (dr. D. Macovei), studiu monografic – 2020; *Dicționarul poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă) – 2022; *Studiu de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă) – 2023; *Dicționar de termeni ELA, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi* (dr. hab. V. Pâslaru) – 2023.

- * **Lucrări preconizate la nivel de proiect:**

- * *Limba română: corectitudine și controverse* (lucrare colectivă), culegere de tablete de etimologizare și de cultivare a limbii, vol. 1, 2021; vol. 2, 2022.

Obiectivele etapei anuale

* **Subtema 1.** Sondaj teoretic; studierea literaturii științifice din domeniu. Selectarea și sistematizarea informației la tema de cercetare în vederea elaborării conceptului lucrărilor prevăzute de proiect. Identificarea proceselor ce țin de digitalizare și a consecutivității efectuării acestora.

* **Subtema 2.** Selectarea și sistematizarea informației privind problema structurilor fundamentale ale limbii române și cea a actualizării lor discursive.

* **Subtema 3. Componenta *Istoria limbii și sociolingvistică*:** a) salvagardarea patrimoniului material național frazeologic prin identificarea motivației de natură semantică, etimologică, motivațională în procesul de apariție și stabilire a frazeologismelor și a locuțiunilor; b) determinarea inventarului grafic al manuscrisului *Sandipa*; c) selectarea, digitalizarea și comentarea manualelor școlare publicate în RASSM; d) determinarea caracterului de fenomen al unităților sintactice de limbă.

* **Componenta *Dialectologie*:** documentarea privind procesul de digitalizare și de transliterație în alfabet latin a textelor dialectale; scanarea versiunii tipărite cu alfabet chirilic a textelor dialectale și convertirea ei în format electronic; transliterația textelor dialectale în alfabet latin.

* **Componenta *Onomastică*:** a) inventarierea, sistematizarea și digitalizarea unităților onimice cercetate, a surselor bibliografice și informative la tema proiectului; b) elaborarea reperelor teoretice referitoare la definirea noțiunii *tip*. Definirea noțiunilor.

* **Subtema 4.** Stabilirea inventarului de termeni în limba română pentru *Dicționarul poliglot de marketing*.

* **Subtema 5.** Stabilirea reperelor teoretice necesare în procesul de elaborare a dicționarelor și a studiilor de terminologie. Definitivarea lucrărilor științifice. Crearea paginii web *Cultivarea limbii române*.

Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

* **Subtema 1.** Documentarea privind tratarea și descrierea inovațiilor lexicale ultrarecente în limba română; consultarea și analiza lucrărilor teoretice și aplicative în domeniu în vederea clarificării mai multor probleme de ordin teoretic (principii de adaptare fonetică, ortografică etc. a împrumuturilor recente, în special a celor din limba engleză); elaborarea concepției de întocmire a dicționarului de anglicisme recente. Acumularea materialului faptic. Identificarea proceselor și a tehnicilor informatice ce țin de digitalizare și a consecutivității efectuării acestora. Precizarea lucrărilor lexicografice ce urmează a fi digitalizate.

* **Subtema 2.** Selectarea și sistematizarea informației privind problema structurilor fundamentale ale limbii române și cea a actualizării lor discursive. Realizarea unei documentări prealabile în vederea stabilirii cadrului teoretic general al cercetării.

* **Subtema 3. Componenta *Istoria limbii și sociolingvistică*:** a) identificarea surselor bibliografice referitoare la motivația unităților polilexicale stabile; inițierea procedurii de inventariere a unităților polilexicale stabile; b) stabilirea particularităților grafice și fonetice ale ms. *Sandipa*; c) selectarea, analiza lingvistică și comentarea manualelor școlare publicate în RASSM; d) identificarea surselor bibliografice referitoare la semantica funcțională; inventarierea faptelor sintactice în vederea clasificării lor (fenomene de limbă).

* **Componenta *Dialectologie*:** Realizarea documentării procesului de digitalizare și de transliterație în alfabet latin a textelor dialectale; scanarea versiunii tipărite cu alfabet chirilic a textelor dialectale; transliterația textelor dialectale în alfabet latin.

* **Componenta *Onomastică*:** a) elaborarea criteriilor de prezentare lexicografică a unităților onimice în cadrul ghidului; întocmirea unei secțiuni a repertoriului de ghid; b) elaborarea reperelor teoretice referitoare la definirea noțiunii *tip*; colaborări cu instituțiile din domeniu (Agenția Servicii Publice, Oficiile Stării Civile etc.) pentru a facilita accesul la bazele de date.

* **Subtema 4.** Identificarea și consultarea unor surse relevante despre limbajele specializate. Analiza dicționarilor terminologice realizate în Republica Moldova, România și în alte țări europene. Elaborarea conceptului *Dicționarului poliglot de marketing*. Selectarea termenilor de marketing în limba română din dicționare, texte și reviste specializate.

* **Subtema 5.** Stabilirea reperelor în elaborarea studiilor monografice/dicționarilor de terminologie. Elaborarea conceptului *Dicționarului poliglot de aforisme savante*. Elaborarea conceptului *site*-lui. Pregătirea și furnizarea de materiale, inclusiv a celor de cultivare a limbii române (situații controversate de utilizare a limbii) pentru a fi plasate pe *site*-ul *LogosPlus*.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

SUBTEMA 1. Cercetarea și valorificarea lexicului în context general românesc (responsabil grup – dr. Ana VULPE)

1. Au fost parcurse mai multe etape care țin de pregătirea pentru tipar a lucrărilor: a) *Dicționar explicativ tematic: Universul. Natura. Omul* (2020): s-a realizat revizia întregului material lexicografic (verificarea finală a inventarului de cuvinte din cadrul subgrupurilor; sinonimizarea elementelor lexicale); s-a făcut corectura materialului lexicografic după punerea în pagină (456 de pagini); s-a definitivat lista de abrevieri; s-a elaborat studiul introductiv al lucrării. Dicționarul a fost prezentat spre publicare (realizare 100%); b) *Dicționar explicativ de uz general* (2021): s-a efectuat revizia relațiilor sinonimice, paronimice la nivelul sensului, a variantelor, a pronunției cuvintelor străine (literele A-M); revizia informației etimologice – literele A-C); revizia literelor A, Ă, Â (realizare 50%).

2. S-au organizat și s-au desfășurat întruniri, seminare cu informaticienii privind activitățile de scanare, digitalizare a dicționarelor. Au fost identificate procesele și tehnicile informatice ce țin de digitalizare și a fost stabilită consecutivitatea efectuării acestora în colaborare cu specialiștii informaticieni (scanare, procesarea imaginii scanate, convertire în document Word). Au fost scanate circa 350 de pagini (parțial, literele A, L, M, N, O, P) din *Dicționarul explicativ uzual al limbii române*, Chișinău 2009. S-a efectuat convertirea în Document Word a circa 650 de pagini scanate din *Dicționarul explicativ uzual al limbii române*, Chișinău 2009. S-a efectuat confruntarea paginilor, convertite în Word, cu originalul (350 de pagini); restabilirea stilurilor pierdute în procesul de convertire în Word, eliminarea erorilor; au fost stocate paginile procesate pe <https://cloud.math.md/s/5oXSfgPoD4r85fD>. S-a realizat revizia primară a paginilor lexicografice, scanate și confruntate (circa 650 de pagini) din *Dicționarul explicativ uzual*, Chișinău 1999.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

SUBTEMA 1. Cercetarea și valorificarea lexicului în context general românesc.(responsabil grup – dr. Ana VULPE)

3. A fost identificată și consultată literatura de specialitate privind tratarea și descrierea inovațiilor lexicale. Au fost stabilite reperele de identificare și selectare a inovațiilor lexicale. S-au analizat materiale din mass-media, în vederea identificării și excerptării inovațiilor lexicale. Au fost identificate și excerptate o serie de inovații ultrarecente (în jur de 100).

*4. Monografia *Tipurile de varietăți de limbă și funcționarea acestora în limba română* (planificare editare 2022): a fost întocmită lista surselor bibliografice ce urmează a fi consultate; au fost identificate și definite conceptele-cheie: *variabilitate, variație, dualitatea variantă/invariantă, varietate, indice de variație* etc.; s-a schițat cuprinsul prealabil al monografiei; au fost identificate tipurile de varietăți de limbă (varietăți diacronice, diatopice, diastratice etc.) și factorii care generează formarea acestora (realizare 33%).

*5. Au fost elaborate și au fost furnizate pentru *site-ul LogosPlus* 28 de tablete de cultivare a limbii.

*6. S-a continuat completarea *Indicelui bibliografic „Lingvistica în Republica Moldova”* (2012-2019) (circa 100 de titluri, 2019; parțial, 2020).

* La tema proiectului, s-au publicat **20 de lucrări științifice** (inclusiv, **un dicționar**), s-au susținut aproximativ **8 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale și au fost **6 participări pasive** la conferințe, **1 participare la webinar**, **6 participări la formări** și **1 participare la workshop**. Au fost elaborate **28 de tablete de cultivare a limbii** (*site-ul LogosPlus*). De asemenea, întru eficientizarea procedurii de digitalizare, s-au realizat **2 formări** (în colaborare cu Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”).

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

SUBTEMA 2. Cercetarea și valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național (responsabil grup – dr. Ion BĂRBUȚĂ)

1. Studiul monografic *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive* (2021), lucrare colectivă:

*Pe baza informației extrase din literatura de specialitate și pornind de la analiza faptelor de limbă, au fost elaborate următoarele paragrafe:

*1. *Structura referențială a enunțului din limba română*. Paragraful descrie esența și semantica nivelului referențial, unitățile minime și mijloacele de exprimare a unităților de la acest nivel.

*2. *Tipologia predicatelor semantice din limba română*. Clasificarea semantică a verbelor din limba română. Paragraful are drept obiectiv de bază identificarea și descrierea trăsăturilor funcțional-semantice ale predicatelor, utilizate în calitate de element central al nivelului referențial al enunțului.

*3. *Tipologia structurilor fundamentale ale enunțurilor din limba română*. Paragraful definește conceptul de „model al enunțului” folosit la descrierea structurii semantico-sintactice a enunțurilor.

*4. *Paradigma comunicativă a enunțului în limba română*. Analizând elementele paradigmei comunicative a enunțului, cercetătorii disting, pe de o parte, o construcție de bază (numită și enunț-bază, structură elementară, structură fundamentală) și, pe de altă parte, mai multe construcții derivate.

*5. *Variantele comunicative ale enunțului datorate organizării conținutului lui informațional în conformitate cu structura predicativă*. Paragraful descrie rolul structurii predicative în actualizarea discursivă a structurilor fundamentale.

*6. *Constituirea variantelor comunicative ale enunțului datorate organizării lui în conformitate cu structura temă-remă. Tematizarea și rematizarea în limba română*. Folosit în diferite contexte de comunicare, enunțul poate apărea în mai multe variante.

Au fost examinate căile de constituire a actelor de vorbire indirectă și au fost stabiliți factorii extralingvistici ce contribuie la formarea actelor de vorbire indirectă. A fost cercetat fenomenul transferului ilocuționar în cazul actelor de vorbire indirectă.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale
SUBTEMA 2. Cercetarea și valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național
(responsabil grup – dr. Ion BĂRBUȚĂ)

***2. *Dicționarul de structuri fundamentale ale limbii române* (2022), lucrare colectivă:**

Pe baza informației extrase din literatura de specialitate, a fost elaborată structura și au fost stabilite principiile generale care vor sta la baza *Dicționarului de structuri fundamentale ale limbii române*.

*1. A fost scrisă partea introductivă a lucrării cu titlul *Inventarierea și descrierea lexicografică a construcțiilor fundamentale ale limbii române*.

Introducerea prezintă succint principiile puse la baza elaborării *Dicționarului de structuri fundamentale ale limbii române*. Obiectivul principal al introducerii este de a propune o schiță de structură generală a dicționarului (macrostructura) și de structură a articolului de dicționar (microstructura), ținând seama de specificul unităților descrise într-o astfel de lucrare.

*2. Au fost selectate structurile fundamentale care să servească drept bază pentru realizarea *Dicționarului de structuri fundamentale ale limbii române*. Au fost înregistrate construcțiile sintactice specifice verbelor limbii române, literele A, B, C, D, E, F, G, H, I, Î, J, L, M, N, O, P, R, S, Ș, T, Ț, U.

La tema proiectului, s-au publicat **10 articole**, s-au susținut **4 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice și au fost **6 participări pasive** la conferințe, **2 participări la formări**, **1 participare la concursul „Doctorandul anului”**.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale
SUBTEMA 3. Valorificarea textelor manuscrise vechi. Salvagardarea tezaurului onomastic.

Motivologia – o nouă direcție în lingvistica europeană
(responsabil grup – dr. hab. Angela SAVIN)

*1. A fost elaborată ipoteza asupra noțiunilor *unitate polilexicală stabilă cu motivație intralingvistică* și *unitate polilexicală stabilă cu motivație extralingvistică*, unități de bază denominative și conotative. Au fost colectate din surse literare unități polilexicale stabile cu motivație extralingvistică, fiind explicate pe bază de exemple din diverse surse: literare, publicistice etc. S-a procedat la alcătuirea articolelor de dicționar privind unitățile polilexicale stabile extralingvistice, însoțite de explicarea ideogramei și de exemple din surse literare (4 c.a.) (dr. hab. A. Savin. *Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română*, 2023).

*2. A fost redactat capitolul privind specificul fonetico-grafic al textului romanului popular *Sandipa* de la 1799 (ms. rom. 824, Moscova) (dr. G. Verebceanu. *Sandipa. Un vechi manuscris românesc*, 2023).

*3. Au fost consultate fișierele bibliografice din fondul Bibliotecii Arhivei Naționale a Republicii Moldova din perioada 1924-1940. Au fost examinate fișierele bibliografice din fondul secției Carte Rară a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova din anii 1924-1940. A fost efectuată o trecere în revistă a tuturor lucrărilor de gramatică, editate în RASSM în perioada 1924-1940. Au fost stabilite textele ce urmează a fi supuse investigației. Au fost studiate și selectate surse bibliografice și informații necesare pentru elaborarea strategiei de abordare a temei de cercetare. Au fost precizați și definiți noi termeni sociolingvistici din câmpul conceptual *politică lingvistică*, *glotopolitică*, *planificare lingvistică*. A fost stabilit și descris cadrul sociocultural al implementării în RASSM a construcției lingvistice. Au fost elucidate caracteristicile politicii lingvistice respective și au fost evidențiate mijloacele de implementare a acesteia.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale
SUBTEMA 3. Valorificarea textelor manuscrise vechi. Salvagardarea tezaurului onomastic.

Motivologia – o nouă direcție în lingvistica europeană
(responsabil grup – dr. hab. Angela SAVIN)

*4. Au fost inventariate definiții operaționale actuale pentru termenii *onomastică* și *antroponimie*, în baza lucrărilor studiate. Au fost colectate, sistematizate și digitalizate unități onimice concludente la tema de cercetare, din bazele de date naționale (total 141.570 de unități).

*5. Au fost inventariate noi obiective onimice în scopul cercetării lor sub aspect onomastic. Au fost acumulate date informative în vederea descrierii obiectivelor onimice, aspecte administrativ-teritorial și geografic. Au fost cercetate sursele documentare și materialele anchetelor de teren pentru selectarea și digitalizarea noilor unități onimice.

*6. Au fost stabilite formele corecte de scriere și transcriere a numelor de localități pentru segmentul de ghid *Litera „A”, Litera „B”*. A fost întocmit repertoriul de ghid: litera A, segmentul *Abaclia – Alexăndreni*, segmentul *Alexandrovca – Avrămeni*; litera B etc. (dr. hab. A. Eremia. *Localitățile Republicii Moldova. Ghid toponimic explicativ, etimologic și normativ*).

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale
SUBTEMA 3. Valorificarea textelor manuscrise vechi. Salvagardarea tezaurului onomastic.

Motivologia – o nouă direcție în lingvistica europeană
(responsabil grup – dr. hab. Angela SAVIN)

*7. Au fost identificate și consultate surse referitoare la procesul de digitalizare și de transliterare în alfabet latin a textelor dialectale. A fost scanat volumul I, *Texte dialectale*, editat în caractere chirilice (240 de pagini). A fost preprocesată, cu ajutorul aplicației *ScanTailor*, versiunea scanată a textelor dialectale, editate în caractere chirilice. A fost verificat, după convertirea în format electronic (OCR), volumul I, *Texte dialectale*. A fost transliterat, în alfabet latin, volumul I, *Texte dialectale* (variantea manuscrisă). Au fost elaborate regulile de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine, reguli necesare pentru elaborarea programului de transliterare. A fost redactată *Introducerea* la volumul I, *Texte dialectale* (versiune digitalizată și transliterată în alfabet latin). Au fost identificate seturile de caractere de transcripție (fonturile) necesare pentru elaborarea versiunii electronice volumul I, *Texte dialectale*, cu alfabet latin.

*8. Au fost elaborate capitolele I și II ale monografiei *Unități sintactice din perspectiva categoriei gramaticale a predicăției* (dr. P. Butuc), 2021 (realizare 50%).

* La tema proiectului, s-au publicat **44 de lucrări**, științifice, s-au susținut **10 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, au fost **5 participări pasive** la conferințe, **6 participări la formări** și a fost acordat **1 interviu la o emisiune radio**. Au fost elaborate **9 tablete de cultivare a limbii** (*site-ul LogosPlus*). De asemenea, întru eficientizarea procedurii de digitalizare și transliterare a volumului I, *Texte dialectale*, s-au realizat **2 formări** (în colaborare cu Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici”).

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale
SUBTEMA 4. Valorificarea patrimoniului terminologic național. Cercetarea limbajelor specializate (responsabil grup – dr. hab. Inga DRUȚĂ)

- * Au fost identificate și consultate surse relevante, referitoare la limbajele specializate (manuale, reviste, lucrări specializate). S-au analizat dicționare terminologice, realizate în Republica Moldova, România și în alte țări europene. A fost elaborat conceptul *Dicționarului poliglot de marketing*. A fost realizat arborele conceptual al domeniului marketing pentru a fi aplicat în dicționar.
- * Au fost selectați termeni din domeniul marketingului în limba română din dicționare, manuale și reviste specializate, total: 3146 de termeni (*Dicționarul poliglot de marketing*, lucrare colectivă, 2022).
- * Au fost oferite aproximativ 700 de avize de etimologizare a numelui și a prenumelui.
- * La tema proiectului, s-au publicat **4 articole**, s-au susținut **3 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale, a fost **1 participare pasivă** la ciclul de conferințe *Diaspora filologică*. Au fost elaborate **16 tablete de cultivare** a limbii (inclusiv, 1 video) (*site-ul LogosPlus*). Au fost oferite aproximativ **700 de avize de etimologizare** a numelui și a prenumelui, **15 expertize lingvistice**.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

SUBTEMA 5. Valorificarea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, standardizării și unificării terminologiilor (în baza limbilor savante, greacă și latină) (responsabil grup – dr. hab. Eugenia MINCU)

- 1. A fost elaborat și dezvoltat conceptul *Dicționarului poliglot de aforisme savante*, lucrare colectivă, 2022:
*A fost inventariat corpusul aforistic savant (20 de litere: A - 600 de aforisme; B - 140 de aforisme; C - 310 de aforisme; D - 259 de aforisme; E - 200 de aforisme; G - 168 de aforisme; F - 45 de aforisme; H - 143 de aforisme; I - 218 de aforisme; L - 165 de aforisme; M - 150 de aforisme; N - 247 de aforisme; O - 90 de aforisme; P - 163 de aforisme; Q - 141 de aforisme; R - 50 de aforisme; S - 166 de aforisme; T - 116 de aforisme; U - 77 de aforisme; V - 67 de aforisme) și echivalentele lor în limbile română, engleză, franceză, rusă, greacă (selectiv), italiană etc. (8 litere: A-H).
- *2. A fost elaborat conceptul *Studiului de metaforă. Mic dicționar de termeni-metaforă* (lucrare colectivă) – 2023.
- *3. A fost revăzut, completat studiul monografic, însoțit de inventarierea elementelor și a dubletelor terminologice greco-latine – *Arhitectonica terminologiei medicale în limba română. Mic dicționar de elemente și dublete terminologice greco-latine* (dr. hab. E. Mincu), 2020. Lucrarea constituie o cercetare științifică aprofundată și comparativă a terminologiei medicale – dimensiunile național și internațional – și implică **cunoștințe interdisciplinare: terminologie, istorie a limbii, lexicologie, sociolingvistică, derivatologie, semasiologie, didactică, biomedicină** etc., care ar folosi la: **a) studii de terminologie** (ghidează activități de actualizare, ordonare, unificare a terminologiei de specialitate, oferă explicații referitoare la mecanismul de formare, stabilire, funcționare a terminologiei, elucidând procesul de creare conștientă a termenilor de către *doctus cum libro*); **b) studii de lingvistică** (inventarierea elementelor terminologice medicale și a dubletelor terminologice prezintă un material faptic, analiza acestora implicând aspectele etimologic, morfologic, disciplinar etc.); **c) studii de pedagogie** (studierea problemelor de terminologie în crearea unei metodologii de însușire conștientă a termenilor).
- *A fost promovată și demonstrată ideea disoluției limbii latine în română, spaniolă, portugheză, franceză etc., care a generat formarea terminologiilor naționale, iar limba greacă, conservată, a fundamentat terminologia internațională.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

SUBTEMA 5. Valorificarea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, standardizării și unificării terminologiilor (în baza limbilor savante, greacă și latină) (responsabil grup – dr. hab. Eugenia MINCU)

4. A fost revăzut și completat studiul monografic *Terminologia ecologică în limba română. Analiză lexical-funcțională* (dr. D. Macovei, 2020) – o cercetare complexă și multidimensională a terminologiei ecologice în limba română (este explicat mecanismul de formare a termenilor ecologici, căile de pătrundere a termenilor neologici, relațiile semantice stabilite etc.). Lucrarea propune o tratare în extenso a particularităților lexico-funcționale ale terminologiei ecologice, având drept reper sursele actuale de formare a termenilor ecologici (derivare, compunere, compunere sintagmatică, împrumuturi, calcuri etc.), relațiile semantice (sinonimie, antonimie, polisemie, omonimie etc.), dar și raportul limbaj specializat versus lexic comun etc., ceea ce demonstrează caracterul inovator al prezentului studiu.

*5. Au fost stabilite conceptele definitorii ale ELA: tipurile fundamentale ale cunoașterii, raportul subiect – obiect în cunoașterea artistic-estetică, raportul operă – cititor, principiile constitutive ale ELA, principiile regulative ale ELA, teleologia ELA, conținuturile ELA, metodologia ELA (dr. hab. V. Pâslaru. *Dicționar de termeni ELA, destinat profesorilor de LLR/limbi și literaturi*, 2023).

*6. A fost conceput, elaborat și a fost făcut public *site-ul LogosPlus (logosplus.ifr.md)* (în colaborare cu drd. C. Ivanov). *Site-ul* are drept obiectiv promovarea limbii române.

* La tema proiectului, s-au publicat **27 de lucrări științifice** (inclusiv, **2 studii monografice**), s-au susținut **17 comunicări** în cadrul manifestărilor științifice, au fost **21 de participări pasive** la conferințe, **3 participări la webinare**, **18 participări la formări**, **2 participări la workshop-uri** și **1 participare la concursul „Doctorandul anului”**. Au fost elaborate **27 de tablete video** și **15 tablete** (format word) pentru *site-ul LogosPlus*.

Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

- La nivel de proiect, are loc dezvoltarea *site-lui LogosPlus*:
 - *Acesta conține tablete video, de etimologizare (12) și de cultivare a limbii române (16), realizare: E. Mincu, I. Druță, N. Rotaru; de asemenea, 67 de tablete de cultivare a limbii (format word); autori: dr. A. Vulpe, dr. hab. A. Savin, dr. M. Onofraș, dr. hab. I. Druță, dr. hab. V. Molea, dr. hab. E. Mincu.
 - *Secțiunile *Articole recente*, *Noutăți editoriale*, emisiuni TV (în colab. cu Axial TV) etc.
 - *Secțiunea *Dicționare on-line* va pune curând la dispoziție varianta electronică a *Dicționarului de uz general*, elaborat de către cercetătorii Institutului, destinat publicului larg.
 - **Biblioteca on-line* va oferi posibilități de lecturare a lucrărilor de specialitate, semnate de către cercetătorii implicați în proiect, având drept obiective: popularizarea, formarea și cultivarea cunoștințelor de specialitate.
 - * Secțiunea *Cultivarea limbii române* va propune articole de cultivare a limbii române, promovând norma și estetica lingvistică românească.
 - *Curând va fi posibilă accesarea serviciilor *Consultații lingvistice on-line: Întreabă și Răspundem!*; *Exerciții practice on-line: Chibzuiește și rezolvă!* etc.

5. Rezultatele obținute

- * **Obiectul de cercetare este limba română: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine, reactualizarea patrimoniului onomastic și toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii, elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice, generatoare de modificări în limba română la diverse niveluri: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.**
- * **Subtema 1.** A fost editat *Dicționarul explicativ tematic: Universul. Natura. Omul* (lucrare colectivă) (2020), inclus în seria de dicționare tematice explicative de uz didactic. Sunt în curs de elaborare lucrările: a) *Dicționarul explicativ de uz general* (2021), lucrare colectivă (realizare 50%), care se face util în procesul de predare – învățare a limbii române (elevi, studenți, inclusiv alolingvi, profesori), în actul de traducere (traducători), în diverse acte comunicative (ziariști etc.); b) monografia *Tipurile de varietăți de limbă și funcționarea acestora în limba română* (L. Botnari, 2022, realizare 33%).
- * Au fost scanate circa 350 de pagini (parțial, literele A, L, M, N, O, P) din *Dicționarul explicativ uzual al limbii române*, Chișinău, 2009.

5. Rezultatele obținute

* **Subtema 2.** Au fost în vizor două lucrări importante: 1) studiul monografic *Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive, lucrare colectivă, 2021*. Pe baza informației extrase din literatura de specialitate și pornind de la analiza faptelor de limbă, **au fost elaborate paragrafele 1-6:** au fost analizate două tipuri de conversație – dialogul socratic și interviul de explicitare; au fost selectate din opere literare și din alte surse a structurile sintactice folosite în limba română pentru realizarea actelor de vorbire indirecte (asertiunea, întrebarea și cererea indirectă); au fost stabiliți factorii extralingvistici ce contribuie la formarea actelor de vorbire indirecte.

A fost cercetat fenomenul transferului ilocuționar în cazul actelor de vorbire indirecte; 2) *Dicționarul de structuri fundamentale ale limbii române, lucrare colectivă, 2022:* a fost scrisă partea introductivă a lucrării, *Inventarierea și descrierea lexicografică a construcțiilor fundamentale ale limbii române*; au fost selectate structurile fundamentale care să servească drept bază pentru realizarea dicționarului respectiv. Au fost înregistrate construcțiile sintactice specifice verbelor limbii române de la literele A-U.

5. Rezultatele obținute

Subtema 3. A fost conceput și dezvoltat *Dicționarul de unități polilexicale stabile motivate în limba română* (dr. hab. A. Savin, 2023): articole de dicționar, unități polilexicale stabile extralingvistice, însoțite de explicarea ideogramei și de exemple preluate din surse literare (4 c.a.). A fost redactat capitolul privind specificul fonetico-grafic al textului romanului popular *Sandipa* de la 1799 (ms. rom. 824, Moscova) (dr. G. Verebceanu. *Sandipa. Un vechi manuscris românesc*, 2023). Au fost consultate fișierele bibliografice din fondul Bibliotecii Arhivei Naționale a Republicii Moldova (1924-1940) și cele din fondul secției Carte Rară a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova (1924-1940). A fost stabilit și prezentat cadrul sociocultural în implementarea *construcției lingvistice* în RASSM. Au fost inventariate, clasificate și au fost analizate unele verbe din vocabularul limbii române, care au derivat de la antroponime (nume de familie, prenume, nume biblice, nume mitologice etc.). (dr. V. Răileanu. *Tipologia numelui de familie: semantică și structură*, 2022). Au fost inventariate noi obiective onimice în vederea cercetării lor sub aspect onomastic. Au fost acumulate date informative întru descrierea obiectivelor onimice, aspecte administrativ-teritorial și geografic. A fost scanat volumul I, *Texte dialectale*, editat în chirilică (240 de pagini). Au fost elaborate regulile de transliterare a caracterelor chirilice în caractere latine, reguli necesare pentru elaborarea programului de transliterare. A fost redactată *Introducerea* la volumul I, *Texte dialectale* (versiune digitalizată și transliterată în alfabet latin). Au fost elaborate capitolele I și II ale monografiei *Unități sintactice din perspectiva categoriei gramaticale a predicăției*, dr. P. Butuc, 2021 (realizare 50%).

5. Rezultatele obținute

Subtema 4. Au fost identificate și consultate surse relevante referitoare la limbajele specializate (manuale, reviste, lucrări specializate). S-au analizat dicționare terminologice realizate în Republica Moldova, România și în alte țări europene. A fost elaborat conceptul *Dicționarului poliglot de marketing*. A fost realizat arborele conceptual al domeniului marketing în vederea aplicării acestuia în dicționar. Au fost selectați termeni din domeniul marketingului în limba română din dicționare, manuale și reviste specializate; în total: 3146 de termeni (*Dicționarul poliglot de marketing*, lucrare colectivă, 2022).

* **Subtema 5.** A fost elaborat și a fost dezvoltat conceptul *Dicționarului poliglot de aforisme savante* (lucrare colectivă, 2022, realizare 33%): a fost inventariat corpusul aforistic savant (20 de litere: A – V: **3613 de aforisme latine și echivalentele acestora în limbile română, engleză, franceză, rusă, greacă (selectiv), italiană** etc. (8 litere: A-H). Au fost revăzute, completate studiile monografice: a) *Arhitectonica terminologiei medicale în limba română. Mic dicționar de elemente și dublete terminologice greco-latine* (dr. hab. E. Mincu, 2020). Lucrarea constituie o cercetare științifică aprofundată și comparativă a terminologiei medicale – dimensiunile național și internațional – și implică cunoștințe interdisciplinare: terminologie, istorie a limbii, lexicologie, sociolingvistică, derivatologie, semasiologie, didactică, biomedicină etc.; b) *Terminologia ecologică în limba română. Analiză lexical-funcțională* (dr. D. Macovei, 2020). Studiul monografic reprezintă o cercetare complexă și multidimensională a terminologiei ecologice în limba română.

- * Au fost stabilite conceptele definitorii ale ELA: *tipurile fundamentale ale cunoașterii, raportul subiect-obiect în cunoașterea artistic-estetică* etc. (dr. hab. V. Pâslaru, 2023).
- * **A fost conceput, elaborat și făcut public site-ul *LogosPlus* (logosplus.ifr.md) (în colaborare cu drd. C. Ivanov). Site-ul are drept obiectiv promovarea limbii române. Conține tablete video, de etimologizare (12) și de cultivare a limbii române (16); de asemenea, 67 de tablete de cultivare a limbii (format word).**

5. Rezultatele obținute

- * În cadrul proiectului au fost editate **3 ediții** (nr. 1-2; nr. 3-4; nr. 5-6) ale **revistei *Philologia***, care reflectă rezultatele științifice ale cercetătorilor.
- * În octombrie 2020, a avut loc Colocviul științific cu participare internațională (eveniment preconizat în cadrul proiectului), desfășurat on-line, *Filologia modernă: realizări și perspective în context european*, cu genericul: *Paul Goma In memoriam. Estetica rezistenței prin adevăr* și a fost editată **culegerea** materialelor prezentate.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații

*** La tema proiectului, s-au publicat 105 lucrări științifice:**

1. Monografii

1.1. monografii monoautor (2)

2. Articole în reviste științifice (37)

2.2. în reviste din străinătate recunoscute (3)

2.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil, cu indicarea categoriei (23)

2.4. în alte reviste naționale și ale Institutului (11)

3. Articole în culegeri științifice (37)

3.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) (9)

3.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) (3)

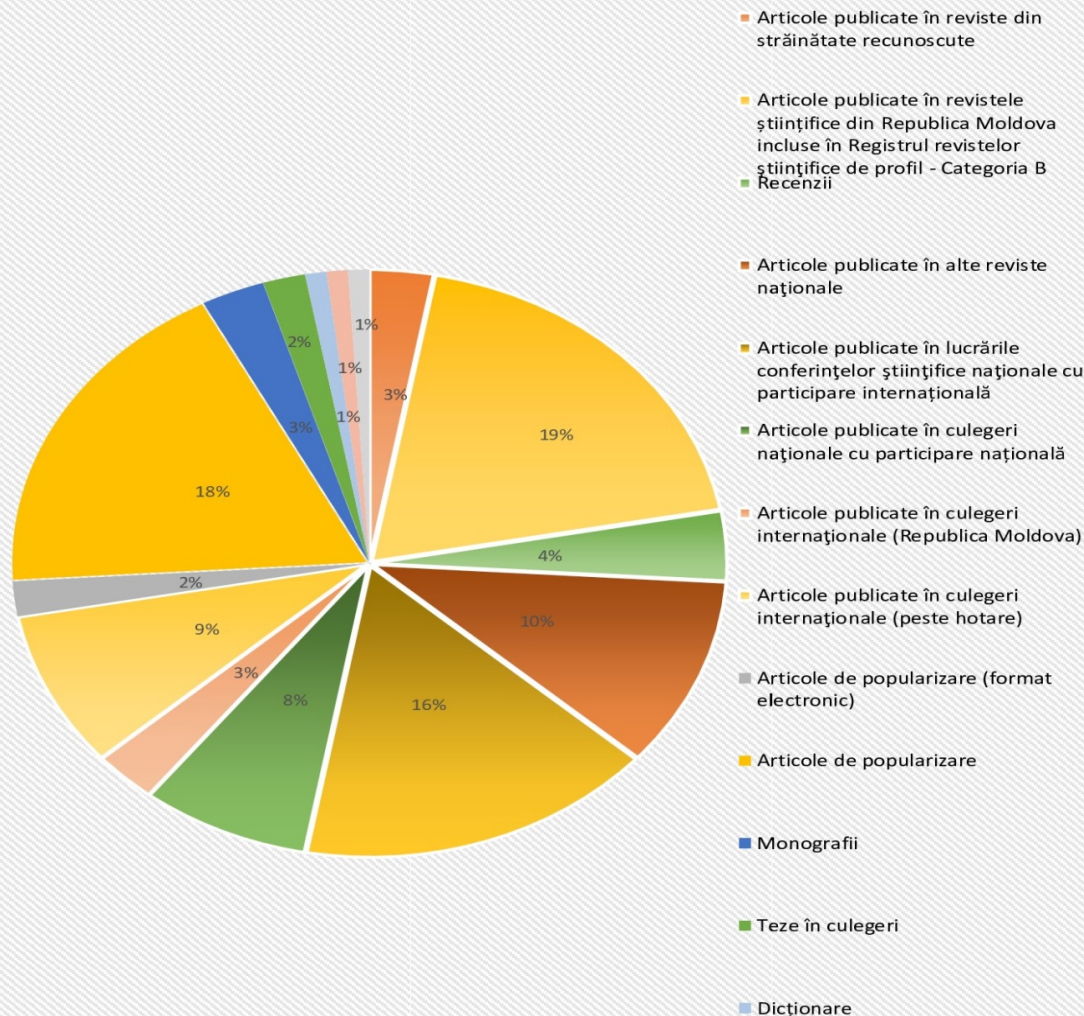
3.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare națională (8)

3.4. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională (17)

4. Teze în culegeri științifice (2)

Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații

Lucrările publicate în anul 2020 în cadrul
proiectului *Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic
național în contextual integrării europene*, cu cifrul nr.
20.80009.1606.01

**5. Alte lucrări științifice
(recomandate spre editare de
o instituție acreditată în
domeniu)**

5.2. Dicționare (1)

**6. Articole de popularizare
(19)**

**7. Articole de popularizare,
format electronică (2)**

**8. Capitole în culegeri
internaționale (1)**

**9. Capitole în culegeri
naționale (1)**

10. Recenzii (4)

7. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de prezentări (comunicări, postere, teze/rezumate/abstracte) la foruri științifice

* Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat

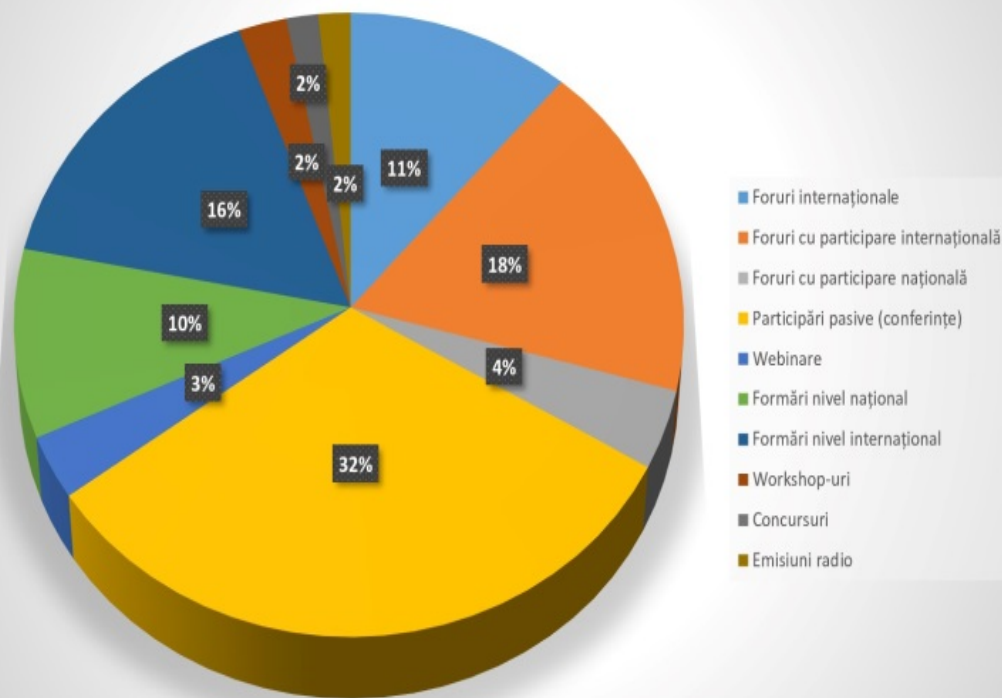
* S-au susținut **41 de comunicări** în cadrul manifestărilor științifice: internaționale (**14**); cu participare internațională (**22**); cu participare națională (**5**).

Totodată, au fost înregistrate

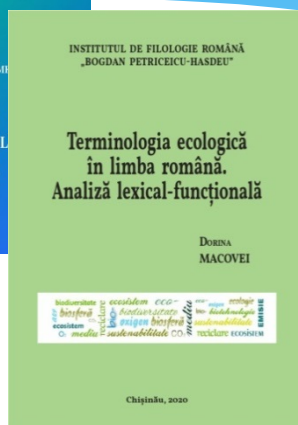
39 de participări pasive la conferințe, 4 participări la webinare, formări, nivel național (4 formări/ 12 participări); formări, nivel internațional (6 formări/ 20 de participări);

workshop-uri – 3; participări la concurs – 2; 20 de emisiuni în colaborare cu Axial TV și 1 interviu acordat pentru o emisiune radio.

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat

9. Materializarea rezultatelor obținute

1. **2 monografii de monoautor** (MACOVEI, D. *Terminologia ecologică în limba română. Analiză lexical-funcțională*. Chișinău: Î.I. Bansai-Vătavu, Tip. „Reclama”, 2020, 147 p. ISBN 978-9975-3387-1-4; MINCU, E. *Arhitectonica terminologiei medicale în limba română. Mic dicționar de elemente și dublete terminologice*. Chișinău: Î.I. Bansai-Vătavu, Tip. „Reclama”, 2020, 194 p. ISBN 978-9975-3387-2-1.), care vor fi utile specialiștilor în domeniu, precum și profesorilor universitari. Aceste monografii tratează și dezvoltă probleme care vizează standardizarea, unificarea, internaționalizarea terminologiilor (aici, terminologia medicală și terminologia ecologică), funcționarea terminologiei, axate pe fundamentele greco-latine, niveluri național și internațional; de asemenea, s-a insistat asupra elucidării procesului de integrare a corpusului terminologic internațional în funcționalitatea comunicativ-profesională din Republica Moldova.

- * - **un dicționar colectiv** (ONOFRAȘ, M., PAHOMI, T., SCLIFOS, V., VRABIE, L., VULPE, A. *Dicționar explicativ tematic*. Chișinău: Tipogr. Reclama, 2020, 460 p. ISBN 978-9975-58-232-2.2.), destinat publicului larg (traductologi, profesori, elevi – treptele de studiu, gimnazială și liceală etc.).

9. Materializarea rezultatelor obținute

Autentificare

Înregistrare

Contact

Caută

LP

LogosPlus

Mai mult decât cuvântul...

Portal de resurse filologice

Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”

Home

Proiectele noastre

Rezultate științifice

Echipa

Noutăți

Termen1 +0.14%

Termen 2 -0.16%

Termen 3 +0.12%

Termen 4 -1.01%

Termen 5 +0.50%

Termen 6 -1.11%

Cei mai căutați termeni | Vezi mai mult

In sententia diem

Ars aemula naturae

Aforismul zilei

Arta imită natura

The aphorism of the day

Art imitates nature

L'aphorisme du jour

L'art imite la nature

Originea cuvântului

ECOU

Noutăți

Povestea cuvântului fobie

Ce știm despre Echo?

Povestea cuvintelor panică și seringă

Statistici

Lucrările publicate în semestrul I 2020 în cadrul proiectului Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene, cu cifrul nr. 20.80009.1606.01

10%

2%

2%

24%

1%

5%

60%

CUVINTE-FANTOMĂ

Tabletă de cultivare a limbii

Cuvintele-fantomă... Care sunt acestea?

EXPRESII PLEONASTICE

Tabletă de cultivare a limbii

Expresii pleonastice. De ce expresia longevitatea vieții este un...

Utilizarea corectă a verbului A RĂDE

Tabletă de cultivare a limbii

Ce înseamnă expresia a râde galben? Dar a râde homerici? Care...

GENITIV? DATIV? ACUZATIV?

Tabletă de cultivare a limbii

Capriciile verbelor a destina și a influența. Oare programul...

GREȘIT!

„Referință la acest document, menționez

Tabletă de cultivare a limbii

Față în față cu momentul, cuvânt utilizat uneori incorect

Utilizarea corectă a adjectivului superfluu, -ă, -i, -e

Tabletă de cultivare a limbii

Cum ne joacă festa adjectivul superfluu, -ă, -i, -e

Originea cuvântului PSIHLOGIE

Povestea cuvântului

Originea verbului A MEMORA

Povestea cuvântului

ȘTIAȚI CĂ?

Povestea cuvântului

ȘTIAȚI CĂ?

Ce știm despre „crucea

Originea substantivului FOBIE

Povestea cuvântului fobie

Originea cuvântului ECU

Ce știm despre Echo?

Un impact social considerabil îl are elaborarea *site-ului LogosPlus*, un *site* (deocamdată, în dezvoltare) destinat a reflecta rezultatele obținute, a promova imaginea Institutului, a elucida activitatea științifică în cadrul proiectelor. *Site-ul LogosPlus* tinde a fi un promotor al valorilor care ne identifică ca națiune: limbă și cultură; este bine structurat, înglobând mai multe componente: **Biblioteca on-line**, care este preconizată a include lucrările Institutului în format electronic, ce vor putea fi consultate de publicul larg, serviciul **Consultații lingvistice on-line: Întreabă și Răspundem!**, prin care vor putea fi adresate diverse întrebări cercetătorilor implicați în proiect, în vederea obținerii unor răspunsuri concrete.

9. Materializarea rezultatelor obținute

LogosPlus

Tablete de cultivare a limbii

Tabletă de cultivare a limbii

Cuvinte inadecvat utilizate. Boala oare trebuie *ameliorată*?

📅 Luni, 07 Septembrie 2020

Priveste! ➔

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Luni, 07 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Articole recente

- Personajul literar Filimon între reconstituirea sinelui și chemarea ...
- Regimul nocturn al imaginarului gastronomic în literatură sau despre caracterul ...
- Utilizarea limbii române în tribunalul regional civil al basarabiei (1818-1869)
- Romanul basarabean. Poetici ale resentimentului (I)
- Unele coordonate lingvistice ale limbajului poetic eminescian
- Intermezzo. „Alarma metafizică” a corpului
- Traductologia și imagologia: domenii exegetice noi, tangențiale
- Unitățile terminologice și corpusul medical

➔ vezi arhiva

Categorii

- Tablete video de cultivare a limbii
- Tablete video de etimologizare
- Pastile de cultivare a vorbirii
 - Lexic și semantică
 - Sintaxă

* **Tabletele de etimologizare și de cultivare a limbii** (28 de tablete video și 67 de tablete în format word), elaborate de către cercetătorii Institutului, promovează norma și estetica lingvistică, explicând și exemplificând uzul corect al limbii române.

* **În pofida faptului că este un *site* în dezvoltare**, tabletele atestă numeroase vizualizări, de exemplu, tableta „Aveți careva probleme?”, elaborată de dr. hab. Inga Druță, înregistrează **6392 de accesări**.

9. Materializarea rezultatelor obținute

LogosPlus

Autentificare Inregistrare Contact Caută

Portal de resurse filologice
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”

Home

Proiectele noastre ▾

Rezultate științifice ▾

Echipa ▾

Noutăți

Aveți careva probleme?

Luni, 05 Octombrie 2020 Scris de Inga DRUȚĂ Accesări: 6392

Constatăm că în ultimii ani s-a extins, ca o epidemie, utilizarea pronumelui careva cu sensul de „unele” sau „anumite” în contexte cum sunt: Dacă apar careva dificultăți... sau Nu există careva prevederi legale care... De fapt, careva este pronume (sinonim cu cineva). Se spune corect: Este careva (= cineva) pe aici? Știe careva (= cineva) răspunsul? Alăturarea pronumelui careva unui substantiv (careva înlesniri, careva probleme, [aveți] careva întrebări) este alogică și chiar... absurdă. Corect: unele înlesniri; anumite probleme; [aveți] întrebări.

< Prec

Următor >

Articole recente

- Personajul literar Filimon între reconstituirea sinelui și chemarea ...
- Regimul nocturn al imaginarului gastronomic în literatură sau despre caracterul ...
- Utilizarea limbii române în tribunalul regional civil al basarabiei (1818-1869)
- Romanul basarabean. Poetici ale resentimentului (I)
- Traductologia și imagologia: domenii exegetice noi, tangențiale
- Unele coordonate lingvistice ale limbajului poetic eminescian
- Intermezzo. „Alarma metafizică” a corpului
- Unitățile terminologice și corpusul medical

► vezi arhiva

9. Materializarea rezultatelor obținute

LogosPlus

Tablete de cultivare a limbii

Tabletă de cultivare a limbii

Cuvinte inadecvat utilizate. Boala oare trebuie *ameliorată*?

📅 Luni, 07 Septembrie 2020

Priveste! ➔

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Luni, 07 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Tabletă de cultivare a limbii

📅 Marți, 08 Septembrie 2020

Articole recente

- Personajul literar Filimon între reconstituirea sinelui și chemarea ...
- Regimul nocturn al imaginii gastronomice în literatură sau despre caracterul ...
- Utilizarea limbii române în tribunalul regional civil al basarabiei (1818-1869)
- Romanul basarabean. Poetici ale resentimentului (I)
- Unele coordonate lingvistice ale limbajului poetic eminescian
- Intermezzo. „Alarma metafizică” a corpului
- Traductologia și imagologia: domenii exegetice noi, tangențiale
- Unitățile terminologice și corpusul medical

➔ vezi arhiva

Categorii

- Tablete video de cultivare a limbii
- Tablete video de etimologizare
- Pastile de cultivare a vorbirii
 - Lexic și semantică
 - Sintaxă

Serviciul *practice* **Exerciții** *on-line:*
Chibzuiește **și**
rezolvă! va oferi o
gamă largă de exerciții
practice, destinate
publicului larg
(elevilor, studenților,
profesorilor ș. a.), prin
care acesta își poate
verifica, consolida
cunoștințele (de limbă)
teoretice acumulate.

9. Materializarea rezultatelor obținute

În cadrul proiectului, a fost editată culegerea *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european*, cu genericul *In memoriam PAUL GOMA. Est-etica rezistenței prin adevăr* și 3 ediții (nr. 1-2; nr. 3-4; nr. 5-6) ale revistei *Philologia*.

* **Colocviul științific cu participare internațională *Filologia Modernă: Realizări și perspective în context european***, cu genericul *PAUL GOMA In memoriam. Est-etica rezistenței prin adevăr*, ediția a XIV-a, desfășurat (on-line) la Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova, pe 6 octombrie 2020, în parteneriat cu Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Iași, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, Institutul de Istorie și Teorie Literară „George Călinescu”, București, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti”, București.

* La Colocviu au fost antrenați peste 50 de cercetători științifici, cadre didactice, doctoranzi și masteranzi atât din centrele universitare și de cercetare din Republica Moldova (Universitatea de Stat a Moldovei, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”, Chișinău, Institutul de Filologie Română „Bogdan P.-Hasdeu”, Chișinău), cât și din centrele universitare și de cercetare din România (Universitatea din București, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” al Academiei Române, Iași).

9. Materializarea rezultatelor obținute

- Totodată, menționăm faptul că cercetătorii implicați în proiect au o frumoasă colaborare cu postul de televiziune Axial TV; în cadrul emisiunii *Cultivarea limbii sunt prezentate pastilele de limbă (20 de emisiuni)*: sonorizare: drd. Natalia ROTARU; autori tablete: dr. hab. Inga DRUȚĂ, dr. hab. Eugenia MINCU; dr. hab. Angela SAVIN; dr. hab. Viorica MOLEA; dr. Ana VULPE, dr. Maria ONOFRAȘ.
- Un impact social deosebit este atestat prin oferirea de avize de etimologizare a numelui și a prenumelui, avize necesare în perfectarea actelor (aproximativ 700 de avize) și 15 expertize lingvistice.
 - * De asemenea, o formă de materializare a rezultatelor activității de cercetare o constituie susținerea publică a tezei de doctor a doamnei Liliana Botnari, cu titlul „Teoria variabilității și aplicabilitatea ei la limba română din Republica Moldova”.
 - * Rezultatele remarcabile obținute de cercetătorii Institutului sunt apreciate de întreaga comunitate științifică și nu numai, astfel, domnului dr. Ion Bărbuță și doamnei dr. hab. Inga Druță le-au fost conferite *Diplome de Onoare, de către Guvernul Republicii Moldova* pentru contribuția substanțială la dezvoltarea științei, la promovarea rezultatelor remarcabile în domeniul cercetării și inovării.

10. Dificultățile în realizarea proiectului

- * În procesul de implementare a proiectului respectiv s-au atestat următoarele deficiențe:
 1. Condiții de instalare a stării de urgență COVID 19 în Republica Moldova, 2020.
 2. Reducerea cu 30% din finanțarea preconizată inițial, în propunerea de proiect.

Concluzii

Realizările din cadrul proiectului (obiectul de cercetare – limba română) au vizat: revalorificarea elementului static al limbii române, a fundamentelor greco-latine în stabilirea profilului terminologic în limba română în contextul internaționalizării, standardizării și unificării terminologiilor; valorificarea textelor românești vechi; reactualizarea patrimoniului onomastic și a celui toponimic, identificarea elementelor dinamice ale limbii (inclusiv, 1924-1940); elucidarea fenomenelor lingvistico-terminologice, generatoare de modificări în limba română la nivelurile: morfologic, lexical, semantic, funcțional etc.; salvagardarea arhivei dialectologice; digitalizarea și transliterarea în alfabet latin a textelor dialectale, a dicționarilor etc.

La tema proiectului, s-au publicat **105** lucrări științifice (inclusiv, **2 studii monografice de monoautor, 1 dicționar**), s-au ținut **41** de comunicări în cadrul **manifestărilor** științifice (inclusiv, Conferința *Filologia Modernă* 2020).

Edițiile revistei *Philologia* 2020 (3), culegerea de articole *Filologia Modernă* 2020 cuprind realizări menite: a integra cercetarea științifică în practica de valorificare națională și internațională; a racorda aspectul teoretic la cel aplicativ în didactica limbii române (inclusiv, cea alolingvă); a spori calitatea traducerilor în limba română etc.

Site-ul LogosPlus, portal de resurse filologice, destinat publicului larg, promovează norma și estetica limbii române (tablete de cultivare a limbii române (95), *Dicționare on-line* etc.).

Astfel, obiectivele și sarcinile propuse (etapa anuală 2020) au fost realizate.

Vă mulțumesc!